

MISIJA ZA POSMATRANJE IZBORA PREDSEDNIČKI IZBORI U SRBIJI 2008. GODINE

Saopštenje za štampu¹

Posmatrači KDILJP-a i Saveta Evrope izjavljuju da je drugi krug predsedničkih izbora u Srbiji u skladu sa međunarodnim standardima

BEOGRAD, 4. februar 2008. – Međunarodni posmatrači KDILJP-a i Parlamentarne skupštine Saveta Evrope (PSSA) zaključili su da je jučerašnji drugi krug glasanja na predsedničkim izborima u Srbiji, sproveden u skladu sa obavezama preuzetim u okviru OEBS-a i Saveta Evrope u vezi sa demokratskim izborima.

“Pristup političkih stranaka svim fazama postupka i transparentnost izborne administracije dodatno su doprineli poverenju u ove izbore,” izjavio je Nikolai Vulčanov, šef Misije KDILJP-a za posmatranje izbora. Veliki odziv birača još jednom potvrđuje da je Srbija izgradila čvrste temelje demokratije.”

“Impresioniran sam zrelošću koju su pokazali ljudi u Srbiji, a čestitam i obojici kandidata na njihovoj posvećenosti demokratskim principima,” izjavio je Andreas Gros, šef delegacije Parlamentarne skupštine Saveta Evrope. “Nadam se da će predsednik uspeti da izgradi preko potrebne mostove u društvu, kako bi se ojačao proces evropske integracije.”

Sadašnji predsednik Boris Tadić iz Demokratske stranke i Tomislav Nikolić iz Srpske radikalne stranke vodili su energičnu kampanju pre drugog kruga, dajući biračima mogućnost da biraju između dve različite političke perspektive. Kampanja je vođena u takmičarskom duhu i protekla je mirno, oba kandidata su imala jednak pristup medijima, a celi postupak je sproveden efikasno.

Glavne teme kampanje odnosile su se na veze sa Evropskom Unijom i status Kosova. Nekoliko istaknutih političkih aktera suzdržalo se od davanja podrške ijednom od kandidata. Moguća podrška premijera Koštunice jednom od kandidata bila je važna tema medijskog izveštavanja o kampanji.

Javni emiteri i štampani mediji pružili su jednake mogućnosti obojici kandidata. Plaćeni termini za političku reklamu opsežno su korišćeni, pri čemu je svaki od kandidata često govorio u negativnom svetlu o svom protivkandidatu.

¹ Iako je ovaj izveštaj preveden na srpski jezik, jedini zvanični dokument ostaje verzija na engleskom jeziku.

Sve u svemu, javni emiter RTS 1 izveštavao je uglavnom uravnoteženo i neutralno o obojici kandidata. U svojim redovnim emisijama vesti – koje predstavljaju otprilike jednu četvrtinu ukupnog programa RTS 1 koji je Misija za posmatranje izbora pratila – o predsedniku Tadiću je objavljeno skoro dva puta više izveštaja nego o Nikoliću. Ovo je usledilo uglavnom zbog izveštavanja o njegovim institucionalnim aktivnostima. Preduzimajući korak koji je primljen sa velikom podrškom, dvojica kandidata su u 90-minutnoj televizijskoj debati izložili svoje platforme i razmenili mišljenja o osam prethodno dogovorenih tema.

Izlaznost je bila preko 67 procenata, potvrđujući visok nivo interesovanja javnosti za ove izbore. Niz različitih grupa iz civilnog sektora sproveo je kampanju podsticanja birača da izađu na glasanje. Pored toga, čule su se spekulacije da su neki birači možda bili navedeni na mišljenje da moraju izaći na glasanje da bi ispunili uslove za dobijanje akcija u privatizovanim preduzećima, pošto se u zakonu o privatizaciji raspodela akcija povezuje sa upisom birača.

Drugi krug izbora Republička izborna komisija (RIK) sprovela je u otvorenom i transparentnom postupku, u skladu sa domaćim zakonodavstvom. RIK je iz proceduralnih razloga ili zbog nepostojanja pravne osnove odbacio svih 18 prigovora u kojima se navode nepravilnosti u prvom krugu. Vrhovnom sudu nije upućena ni jedna žalba na odluke RIK-a u vezi sa ovim prigovorima.

Međunarodni posmatrači nisu vršili sistematsko ili sveobuhvatno posmatranje postupka glasanja, prebrojavanja glasova, ili tabelarnog prikaza rezultata. Na dan izbora, posmatrači su posetili ograničen broj biračkih mesta. Glasanje i prebrojavanje glasova sprovedeno je mirno i bez problema. Međutim, i dalje ostaje potreba da se reše problemi u vezi sa tajnošću glasanja koji su primećeni u prvom krugu i u prethodnim izveštajima nakon posmatranja izbora.

KDILJP je rasporedio ograničenu Misiju za posmatranje izbora, 4. januara, koja će ostati u Srbiji do završetka izbornog postupka. Misiju sačinjava devet međunarodnih eksperata sa sedištem u Beogradu i 12 dugoročnih posmatrača raspoređenih širom zemlje. Ovo saopštenje za štampu treba posmatrati u sklopu prethodnog saopštenja od 21. januara, koje je objavljeno posle prvog kruga glasanja. Završni izveštaj će biti objavljen otprilike dva meseca nakon završetka postupka.

KDILJP i delegacija PSSA žele da se zahvale Ministarstvu spoljnih poslova, Republičkoj izbornoj komisiji i drugim državnim i lokalnim organima, kao i radnim grupama i biračkim odborima, osoblju izbornih štabova, predstavnicima civilnog sektora i medijskim organizacijama na njihovoj saradnji tokom misije. Izjavljujemo zahvalnost na podršci koju su pružili Misija OEBS-a u Srbiji i ambasade zemalja učesnica OEBS-a i međunarodne organizacije akreditovane u Srbiji.

Za više informacija kontaktirate:

KDILJP u Varšavi: Kertis Badn /Curtis Budden/, +48 22 520 06 00, lok. 3123, ili +48 609 522 266 (mobilni), e-mail: Curtis.Budden@odih.pl

PSSA u Strazburu: Artemi Karpenko /Artemy Karpenko/, +33 390 21 52 09, ili +33 671 15 29 11 (mobilni), email: Artemy.KARPENKO@coe.int